

Stan de pionier

Met een loopbaan van 35 jaar bij RWS is Stan Kerkhofs een van die zeldzame mensen die praktijkkennis combineert met een grensverleggende visie. Een echte innovator, die zich laat inspireren door regeneratieve landbouw om de infrastructuur te verduurzamen. Een gesprek met een man met een missie.

Stan begon 35 jaar geleden bij RWS als stagiair in Lelystad. De student Biologie was direct verkocht: 'Het vuur en de passie voor het werk waren heel besmettelijk', zegt hij over zijn eerste kennismaking bij het RIZA (Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling) en de RIJP (Rijksdienst voor IJsselmeerpolders). Vanaf dat moment stond zijn carrière in het teken van de balans tussen natuur, veiligheid en ontwikkeling.

Bijna ontroerend

Hij werkte aan de rivieren bij Arnhem en later in Zuid-Holland, waar hij nog steeds met verwondering over vertelt: 'In Rotterdam hebben ze zo'n bijzonder areaal met die grote rivieren en de invloed van de zee. Dat doet wel iets met je; dat went niet.' Projecten zoals het openen van de Haringvlietsluizen en Ruimte voor de Rivier blijven hem ook altijd bij. 'Dan bouw je echt aan Nederland. Dat vind ik nog steeds heel mooi, bijna ontroerend om te doen.'

Hoofd en hart

'Ik dacht: nu ben je niet meer mét de natuur aan het werken, maar ertegen' Na een verhuizing naar zijn Brabantse roots kon Stan privé aan de slag met een ander passieproject: regeneratieve landbouw. Bij Rijkswaterstaat werd hij intussen districtshoofd van de snelwegen rondom Eindhoven. 'Maar toen ik de 130 kilometer per uur moest invoeren, dacht ik: nu ben je niet meer mét de natuur aan het werken, maar ertegen. Dat voelde niet goed.' Uiteindelijk maakte hij de bewuste keuze om zich bij WVL volledig op duurzaamheid te richten. 'De verbinding tussen hoofd en hart moet kloppen.'

Mosbetongeluidsschermen langs de A58: duurzaam en circulair!

Van transportader naar multifunctioneel systeem

'Wat als snelwegen de milieu-, sociale en ook klimaatproblemen kunnen helpen oplossen? Die extra stap wil ik zetten'. En zo werd Stan adviseur circulaire economie. Hij ziet snelwegen niet slechts als transportaders, maar als potentieel multifunctionele systemen. Hij zoekt naar verbindingen tussen technische, biologische en sociale aspecten van infrastructuur. 'Onze snelwegen brengen ons van A naar B, maar zijn ook een bron van milieu- en sociale problemen. Het mitigeren van die problemen heeft nu aandacht. Maar wat als snelwegen de milieu-, sociale en ook klimaatproblemen kunnen helpen oplossen? Die extra stap wil ik zetten.'

Systemische snelwegen

Bij InnovA58, een proeftuin voor innovaties voor een duurzame infrastructuur op de verzorgingsplaats Kloosters aan de A58, introduceerde Stan de ontwikkeling van een waterhub. Het idee is om regenwater dat op de snelweg valt op te vangen, te reinigen en op te slaan om in droge tijden lokaal te gebruiken. Bijvoorbeeld op sportvelden, in de landbouw en de natuur. Dit jaar wordt de verzorgingsplaats aangepakt en start de reiniging van het wegwater. Ten westen van de verzorgingsplaats gaat RWS werken aan de berging van clusterbuizen. Stan: 'Defensie wil dat water gebruiken om een oefenbassin te vullen. En de provincie en het waterschap kijken of ze het water kunnen inzetten in de strijd tegen de structurele daling van het grondwater.'

De boerderij als inspiratiebron

Thuis, op zijn boerderij in Oirschot, past Stan regeneratieve landbouw toe. Dat doet hij in samenwerking met een boerin uit de buurt. Zijn boerderij, waar groenten en bloemen geteeld worden zonder kunstmest, bestrijdingsmiddelen of dierlijke mest, is zowel zijn inspiratieplek als laboratorium. 'Wat we daar doen – ecosystemen bouwen die zichzelf versterken – probeer ik te vertalen naar infrastructuur. Een weg als regeneratieve asset: dat is mijn droom.'

In het Innovatiepaviljoen werkt RWS samen met regionale partners aan duurzame innovaties.

Botsingen en doorbraken

'Zonder lef en prototypes komen we er niet'

Innovatie in een grote organisatie als RWS vraagt om evenwicht tussen ambitie en realiteit. 'Projectmanagers worden afgerekend op tijd en budget, niet op innovativiteit. Maar zonder lef en prototypes komen we er niet. Laat zien dat het kan en mensen gaan mee.' Met zijn concept voor de regeneratieve weg hoopt Stan een voorbeeld te zijn voor heel Nederland. 'Als wij onze assets anders inzetten, kantelt het hele systeem mee. Dat vraagt om een andere mindset, meer samenwerking en durf. Maar ik geloof erin.'

De toekomst volgens Stan

Stan richt zich op het halen van de klimaatdoelen in de Brainportregio (Eindhoven en Zuidoost-Brabant). Hierover spreekt hij met de TU Eindhoven, TNO, hogeschool Fontys en het bedrijfsleven. Het is de bedoeling dat studenten en promovendi gaan werken aan de ontwikkeling van kennis waarmee de klimaatopgave in de planvorming voor de A58 en de verkenning van de A2/N2 kan worden gebracht.

Maar het gaat niet alleen om kennisontwikkeling. Het gaat Stan ook om het bieden van een werkplek waarin studenten kennismaken met het prachtige werk dat RWS als organisatie te bieden heeft. Dit helpt bij de werving van broodnodig jong talent. 'De jonge generatie RWS'ers wil impact maken, en daar moeten we ruimte voor geven. Je moet laten zien dat verandering mogelijk is. Mensen inspireren en betrekken, dat is hoe we verder komen.'